
Biblioteka „MEĐU SVOJIMA”

Miloš B. Tomaš

KINESKI SAN

©Miloš B. Tomaš
©Izdavačka kuća PLATO, 2017.

Urednik
Nataša Andelković

MILOŠ B. TOMAŠ

KINESKI SAN

BEOGRAD
2017

¹ Kineski znak za pojam „zemlja”

Ime mi je Deng Sjaoping², nadimak Pin ili Pingi. Želim da postanem neko i nešto. U bilo čemu, samo bih želeo da postoji nešto u čemu sam uspešan. Kao jedan uspešan čovek živeo bih u velikom gradu, na primer, u Šangaju. To je moj san. Vrlo je širokog dometa i zato su mi velike šanse.

Sa sedamnaest godina mislite da možete postići gotovo sve. Toliko godina imam i za rukom mi polazi da prevaziđem probleme koji me vrebaju iza i ispred svakog ćoška. Ponekad mi divlja mačka nije ravna. Naučio sam jednako dobro da se snalazim i na kopnu i u vodi i na drvetu.

Iako smo najstarija civilizacija, Kineza ima sve manje. Prestali smo da se množimo kao žuti mravi. Indusi će nas brojčano prestići za petnaest godina. A mogli smo i tu da ostanemo prvi u svetu, mnogoljudnost je praktično naš najprepoznatljiviji brend, dok ostale brendove uzimamo spolja da bismo ih odomaćili, iskopirali i ponovo slali van.

Baš kada su moji roditelji bili voljni da štancuju decu, zakon o jednom detetu je počeo ozbiljnije da se sprovodi. Ja sam zapravo rođen u tajnosti, jer sam bio drugo dete. Nisam imao dokumenta do četvrte godine, jer je toliko vremena trebalo mojim roditeljima da skupe novca, koliko bi u današnjoj

² Po kineskoj praksi, prezime prethodi imenu

vrednosti bilo pet hiljada juana³. Štedeli su uporno i zato sada ne moram da se krijem. Hvala korupciji. Slobodno šetam ulicama, dobijam vakcine i sve što treba. I zato sam veoma srećan, jer je moglo biti i gore. Tačno se sećam srećnih lica svojih roditelja kada sam zvanično postao administrativni organizam. Sigurno nisu bili toliko srećni kad sam došao na ovaj svet samo kao parče zabranjenog mesa prožetog savitljivim kostima. Te jeseni sedeo sam na podu i tata je rekao da sam ponovo rođen! U tom momentu, bez obzira na godine, shvatio sam da je moj životni cilj da budem neko i nešto.

*

Zaleteo sam se skejtom od samog kraja Pingšun naselja sa torbom uglja koji je po pravilu težak, ali meni sve ide od ruke. Iza mene, na trotinetu, jurcao je Su Šijou, moj najbolji prijatelj, koga poznajem ceo život. Njegov otac je učestvovao u mom administrativnom rađanju, jer je pozajmio tati deo novca za moju legalizaciju. Pored toga, Šijou mi je jednom prilikom verovatno spasao život. Možda bih se i sam nekako izvukao iz surove situacije, ali imao sam svega deset godina i skromno plivačko iskustvo, a vir reke Šidži me je vukao ka dnu. On je obukao vazdušni prsluk i skočio u vodu. Kakav god ishod bio da moj drug to nije uradio, smatram ga spasiocem, iako on to skromno poriče. Taj plemeniti čin sam tako doživeo. Iza Šijoua, Di Liu, više Šijouov drug nego moj. Taj se neretko žalio na težinu uglja. A iza njega, još pet ljutih skejtera ugljokradica iz naše bande. Ceo grad Čangdži je prilično ravan, bez ozbiljnijih uzvišenja, ali ovaj deo je imao blagu nizbrdicu. To je mnogo pomagalo logistici naših pohara. Policija nas je zaustavila samo prvi put kada su nam torbe namerno bile prazne. To je smislio naš šef, Čeng Ho, majstor za obmanu

³ Kineska deviza, pet hiljada juana je oko šesto četrdeset evra

glupe provincijske policije. Organi reda i mira sada misle da smo mi obična bandica malih skejtera koji besposličare na daskama i točkovima i zato nemaju nikakvog interesa da nas zaustavljaju. A mi smo nesmetano pravili nekoliko tura dnevno. Izgledali smo prelepo i odbojno u isto vreme. Skejteri iz pakla. Imao sam polu emo frizuru, iako sam bio sve samo ne emotivac. Pored šiški koje su mi padale preko levog oka, na temenu sam imao bodlje. Oko vrata mi je bio katanac, a na majici logo benda *Balzac*, na kom tri japanca izgledaju isto kao *Misfits*. Majice smo pravili sami. Su Šijou i drugi lopovi su takođe izgledali jezivo, ali svako je imao neku svoju specifičnost. Bili smo kao roj pčela ubica dok smo hitali kroz siromašni kraj polunapuštenih industrijskih postrojenja, od kojih su neki objekti bespotrebno proizvodili dim koji se gubio u dalekim mutnim horizontima i stapao se sa maglom. Delovalo je da ne postoji ništa van Čangdži grada zahvaljujući okolnoj magli po kojoj je bila poznata i cela pokrajina Šansi, koja je graničila naš svet sa krajem svemira. Takođe, naš mali i zagušljivi grad nema gotovo nijednu građevinu koja govori o kulturnoj baštini i o prefinjenom stilu najstarije civilizacije. Verovatno je zato i nas bolelo ćošće za tradiciju. Bili smo deca dima i uglja. Kinezi imaju najiskošenije oči na svetu, ali mi smo takve oči doveli do kosog savršenstva. To su bili parovi crnih linija nastali zbog brzine i guste atmosfere. Podočnjaci su nam bili primetniji od samih organa za vid. Zbog toga smo izgledali posebno jezivo. Nervozni vozači nam nisu trubili, iako smo ponekad pravili slalome. Svi su navikli na nas, kao na antibiotik koji se pije dva puta dnevno, ali koji se teško progura kroz grkljan.

„Pin! Pingi!” čuo se vetrom izdeformisani glas mog najboljeg druga. „Uspori malo! Znamo da imaš najbrži skejt!”

Odmahnuo sam rukom. Žurio sam. Hteo sam što pre da zamenim ugalj za novac, jer me je u šest sati čekala ona. Dao

Već, riba koja zauzima veći deo mog trenutnog sna. Prilično sam ubeđen i da mi je seks zagarantovan. Čuo sam svakakve priče o njoj. Kupiću šest piva i neke grickalice i logično je šta sledi u prirodi. Keva i ćale će da me razvale, jer su te pare, naravno, bile namenjene kućnom budžetu, ali vredi ih potrošiti na nju. Nadam se da nije gadljiva na valjanje po travi, na bube i trsku. Neću uspeti da se istuširam, jer mi je bojler u kvaru, ali ne smrdim puno. Uostalom, ja sam skejt-panker, a ne neki lipicaner kao oni iz benda *Top Combine*⁴.

Moji roditelji su govorili da se ne smem mnogo zavaravati i da je došlo jako teško vreme. Moj entuzijazam je refleksija moje ludosti, ali pesimizam vreba iza svakog čoška i iz mnogih usta. Dovoljno govori činjenica da su moji roditelji, najveće poštenjačine na svetu, pristali i na to da se kućni budžet puni sitnim kriminalom. Progutali su gorku istinu da se mlađe dete bavi krađom uglja da bi se starije dete školovalo. Moja sestra je baš našla u kojim vremenima će da studira ekonomiju! Kakav neuviđavni štreber! Interesantno je što je moja majka, pre otkaza, radila baš u rudniku iz kog mi sada krademo uglj. Zato joj je malo lakše. A otac je mesar po zanimanju i ima povremene poslove, ali je sve slabiji sa zdravljem. Mada, puno i pije, iako se svi prave da to ne primećuju. Uspeo sam da zaključim da on poseduje slabost prema alkoholu još pre sestrinog i mog rođenja, jer je proveo godinu dana iza brave zbog upražnjavanja iskorenjene duhovne veštine Falun Gong⁵. Robija ga je trajno oštetila, a tokom boravka u zatvoru mu je iz političkih razloga izvađen i levi bubreg. Međutim, nije bio agresivan prema sestri i meni. Od njega sam dobio samo jedan šamar, kada sam kao jedanaestogodišnjak pokušao da upalim njegovu lulu.

⁴ Još jedan u moru dečaćkih pop bendova iz Kine

⁵ Veština kultivisanja tela i duha koju je usavršio Li Hong-dži, ukinuta od strane kineskih vlasti 1999.

„Ostavi to!” viknuo je iz petnih žila.

Više nisam siguran da li je šamar zaista bio toliko jak ili sam ga tako zapamtio, ali obraz počne da me peče i zazvoni mi u ušima svaki put kada ugledam tu duguljastu lulu sa širokom glavom.

Kao što poslovice kaže – tek kada dođe hladno godišnje doba, znamo da su bor i čempres zimzeleni. Ljudi se iznenade kada shvate koliko sam bistar i zreo, uprkos mojoj spoljašnjosti i činjenici da sam završio samo obaveznu školu. Moja želja je da imam bend, u kome ću pevati i svirati gitaru. Drugovi kažu da umem da pevam, a gitaru sam samo jednom uzeo u ruke. Nikako da skupim novca da je kupim, uvek je nešto preče. Da sestra nije odlučila da studira ekonomiju, imao bih pet gitara. Poludiš nekad od neimaštine i dođe ti da ubiješ i sebe i druge, ali uvek si svestan da ima i onih kojima je situacija još gora. Interesantno, čovek ne može ukrasti beneficiju na mesečna primanja, ali može krasti predmetne stvari u većoj vrednosti od prosečne plate. Ovaj skejt pod mojim nogama je delom ukraden. Točkovi su profesionalni, a dasku sam pronašao na smetlištu i sa svojih deset prstiju sam je ošmirglao i lakirao. Osovine sam ukrao u nekoj skejt radnji u drugom naselju. Tako sam mogao ukrasti i gitaru, ali nikada do toga nije došlo. Ipak, duboko u srcu, ne volim to da radim, pogotovo kada nešto poštujem. Gitara je nešto posebno i ne treba je osvojiti zahvaljujući brzim refleksima i lepljivim prstima. Za skejt mi nije žao, koliko god i njega voleo. On je, praktično, oruđe za posao koji radim.

Stigli smo pred štab Čeng Hoa. To je bilo neko napušteno skladište iz kog je Ho dalje granao svoje malo crno tržište. Radio je na sitno, ali sa mnogo artikala. Mi, skejteri, specijalizovali smo se za ugalj, ali bilo je tu i drugih povremenih poslova. Sledeće nedelje ćemo krasti flašice mineralne vode *Valter* iz nekog magacina. Čeng Ho i njegovi ljudi prvo pro-

vere mogućnost provale i tek onda nas šalju. Do sada nisu omanuli.

Velika metalna vrata su zaškripala. Po mirisu se moglo pretpostaviti da je Ho opet krijumčario prasiće. Buđav smrad iznutrica i krvi po prašnjavom betonu dolazio je iz glavne prostorije, čija su vrata bila do pola odškrinuta. Prva prostorija je bila skladište, a druga je bila kancelarija. Ušli smo. Ho i njegovi pomoćnici nisu klali prasiće. Oni su, zapravo, bili ti prasići.

Tako sam ostao bez prvog posla.

„Mama, izvini, ali danas nema pirinča od mene. Dobio sam otkaz.”

„Otkaz? Ali, kako?”

„Moj šef je otišao u prehrambenu industriju. Ne trebaju mu više ugljokradice.”

Bio sam pod traumom, ali nisam želeo da to vide moji ukućani. Važio sam za najčvršćeg člana porodice.

„A ja taman odlučila da nas obradujem skupim ručkom“, rekla je mama. „Šta sad da radimo?”

„Šta da radimo? Pa, da jedemo. Umirem od gladi.“

Retko smo imali priliku da jedemo debelu preprženu kokošku punjenu šarenim povrćem. Makar nam bila poslednja, njen saft je iz pretrpane memorije brisao svaku sliku i miris zaklanih šefova.

*

Čekao sam Dao Vei sa svega nekoliko juana u džepu. Imao sam love za dva piva i pljuge. Dripcu kakav sam ja i nije problem što nema puno para, već je problem što se dva piva brzo popiju, a za to vreme nisi stigao ni do poljupca. Bojim se da Vei ne izgubi živce zbog suvog grla.

Našli smo se i otišli u staru fabriku gline, gde su se uglavnom skupljali parovi, klinci koji puše travu i ostali koji imaju

razloga da se skrivaju od sveta. Seli smo na neke stepenice a stopala su nam bila na mom skejtu, koji se njihao levo-desno. Tek tada sam uspeo dobro da se zagledam u nju. Pre nekoliko dana je napunila šesnaest godina. Jako je niska i jako je lepa. Imala je savršeno čisto lice, crni paž i buckaste obraze. Baš kako volim. Grimasa na licu joj je uvek odavala i bistrinu i zabrinutost. U noge nisam smeo da joj gledam, a njena crvena haljinica se uporno podizala. Poželeo sam da je spustim do kolena, jer sam se plašio svoje reakcije, koja je bila „ili - ili”. Ili silovati, ili pobeći od straha. Butkice su svetlele i poput laserskih mačeva sekle mrak. U stvari, ništa od toga nisam uradio. Bio sam paralisani. Otvorio sam nam pivo. Ispostavilo se da je mala Vei pričljivija od mene.

„Tebi su sigurno svašta rekli o meni?” rekla je kroz blagi osmeh.

„Jesu. Rekli su mi...”

Trokirao sam. U momentu su mi se klali moral i želja za seksom, budući da sam jedne pijane noći prilično traljavo skinuo mrak. Pola noći se ni ne sećam. Ako joj kažem da ne verujem u tračeve koje mangupi prosipaju okolo o njoj, onda će misliti da nisam ni zainteresovan za seks. Ako kažem da verujem i da sam zato i izašao sa njom, mogu da se ispalim. Najbolje bi bilo da pustim nju da priča i da se potrudim da shvatim kakva je Vei zapravo.

„A i o tebi se svašta priča u skejt skladištu. Nisam ja jedina kojom ispiraju usta.”

„Šta se priča?!” siktao sam. „I ko to priča?!”

„Razni. Najviše vole da pričaju o noći kad si bio pijan sa Čong Pei, na žurci kod Liua.”

Sranje! Kakvi su to govnnari, sve bih ih pobio sada!

„Lažu sve!” branio sam se. „Mangupska posla!”

„Znači, stvarno si mogao?”

„Naravno da jesam! Bože, kakvo pitanje? Bio sam samo malo pripit, a oni izmisle koješta.”

„Hm... Znači, oni izmišljaju?”

„Pa nego šta nego izmišljaju! Lažu ko psi!”

„Onda, ako je tako, hoćeš li verovati tome šta si čuo o meni?”

„Ali, ja sam samo...”

Neka sam proklet, ali imam posla sa jednom pametnom. Šta sad da uradim? Kao da je ovim zatvorila bilo kakvu mogućnost seksa. Mada, koga ja zavaravam. Jedan na jedan, sa svega dva piva. Ne bih ni skupio hrabrosti za takvo nešto.

Pričao sam joj o krvavom načinu da se ostane bez posla. Nisam siguran da li mi je uopšte poverovala. Samo je treptala tako da ne možeš znati kakve se misli kriju iza tih promišljenih očiju. Odjednom, kao iz vedra neba, poljubila me je na blic. U usne, ali bez jezika. Ponovo sam se paralisao, kao da mi je ubrizgala otrov. Razmekšala me je novim pitanjem.

„A šta bi Pingi voleo da radi u životu?”

„Voleo bih da imam bend. Skejt-pank-hard-kor bend.”

„A šta umeš da radiš?” zvučala je malo podrugljivo.

„Uh, skoro ništa... Biću iskren. Talentovan sam za šišanje. Mogao bih da budem frizer. Svim momcima iz bande sam ja nameštao frizuru. Doduše, više to ne radimo, sad nam je to malo gej. Umem i da crtam. Nacrtao sam logo naše bande i planiram da napravim majice.”

Zasmejala se grohotom. Obavila je ruke oko mog vrata i to mi je bio poziv da je poljubim. Prislonio sam usne uz njene i polako počeo da otvaram usta. Išlo je veoma glatko, skoro pa klizavo. Trajalo je. Uzbudivalo me je što sam jezikom dodirivao njene savršeno bele zube. Stavio sam joj ruku na stomak. Ona je mene i dalje držala oko vrata. Spuštao sam polako ka butinama. Nije se bunila. Ali...

Trgli smo se u isto vreme. Čudni zvuci su dopirali iznad nas. Dva ljudska i jedan životinjski.

„Šta je to?” upitala je. „Kao da neka životinja cvili.”

„Ne znam... I meni se tako čini.”

„Idi proveri, molim te.”

„Ali Vei, ko zna šta se gore dešava? Možda je opasno?”

„Hajdemo zajedno.”

Krenuli smo stepenicama. Zvuk je dopirao sa drugog, otvorenog sprata objekta koji je bio nedovršen. Sve sam beton i ponegde tek koji pregradni zid. Čuli su se udarci i zvuci zapomaganja. Srce mi je tuklo kao bubanj kod nju-skul hard-kor bendova. Konačno, prizor je bio pred nama. Viseći ceo život po raznim skladištima i napuštenim gradilištima, ovakav vid zverstva do sad nisam imao prilike da vidim. Dva poznata klinca sa ulice, mlađa od mene dve ili tri godine, vezala su psa za rep, a zatim ga obesila o kuku za luster. Onesposobljena životinja se ritala, cvilela i stenjala, a klinci su je šutirali. Zverski i plašljivo, jer su se bojali da ih ne ujede. Vei je kroz jecaj dreknula:

„Kreteni! Ostavite ga!”

Krenuo sam ka njima. Bili su mlađi, ali su delovali žilavo. Možda bih jedan na jedan mogao da ih pojedem, ali dve ruke prema četiri ruke, dve noge prema četiri noge...

O ne! Jedan od njih je izvadio i leptir nož! Zastali smo. Vei je jecala i morao sam da budem svestan da je vreme za herojstvo. Daleko od toga da sam se plašio tuča i krvi, ali onaj leptir je bio dovoljno dugačak da mi kroz pupak dođe do kičme.

„Zašto mučite tog jadnog psa?” dreknuo sam. „Ako ga ne pustite, ima da vas...”

Nisam ni završio rečenicu, a onaj sa nožem je presekao kanap. Pas je pao na glavu, a oni su se razbežali. Kakve junačine. A možda sam stvarno delovao jako opasno? Jadni pas je počeo da se vrti u krug. Udarac u glavu ga je potpuno dezorijentisao.

Vei je i dalje jecala, a ja sam shvatio da je kod herojstva najbitnija završnica. Prišao sam psu u želji da ga zagrlim, ali jadna, diskordinisana i uplašena životinja se refleksno odbranila. Snažno me je ujela za podlakticu, zgrčila vilicu neko vreme dok sam obilno krvario, a zatim, kao da je popila deset piva, odlelujala niz stepenice i nestala u mraku i dimu. Još jedan klasičan primer koji pokazuje kakve sam sreće.

„Joj, čekaj da pogledam!” pritrčala je Vei.

Zubi su skoro stigli do kosti. Cela ruka mi je utrnula, a vidik je počeo da mi se sužava.

„Moramo brzo kod mene!” viknula je Vei. „Moja mama je nezaposlena medicinska sestra, ona će te očistiti i previti!”

Čovek koji može pobediti druge – jak je; čovek koji pobedi sebe – svemoćan je. Bilo je to nesvakidašnje i neprijatno veće nakon kog sam se iz nekog razloga osećao prijatno. Verovatno zbog nežnosti koju sam dobio od strane Vei i njene majke, koja mi je očistila ranu i previla je gazom i zavojima. Tada sam shvatio da nikakve nežnosti u mom životu nije bilo još od ranijeg detinjstva. I zaboravi se da nežnost postoji. Kineska škola. Emocije se pokazuju samo kad neko umre. Ne preterano, ali se makar promeni izraz lica.

Seksa nije bilo, ujedan sam, ali proveo sam se sjajno. Povrh svega, bio sam pravi heroj. Uzbudjenje, brutalnost i nežnost u sat i po vremena, baš kao na filmu. Pas je preživeo pad, video sam ga na ulici nekoliko dana kasnije i pomazio. Pad mu je iskrivio vilicu udesno i pojačao balavljenje, ali ga nije životno ugrozio. Klince psihopate sam takođe sreo nedelju dana kasnije, a oni su mi se kulturno javili, praveći se da se ništa nije desilo. A Vei? Bio sam njen heroj. Sve bi išlo u idealnom pravcu da nije poskupelo obrazovanje i da otac nije počeo da se onesvešćuje od alkohola. Tada mi se smučilo piće. Izbegavaću čak i pivo. Ako želiš da prestaneš da piješ, posmatraj pijanca kad si trezan.

Za nekoliko meseci poslat sam kod rođaka u Fuđijen. Zna se šta se prvo pomisli na samu spomen pokrajne Fuđijen, ali ja sam bio bolji od toga. Dobio sam fin posao u oglasnoj kompaniji. Postao sam prodavac oglasnog prostora na internetu. Žute strane za žuti narod.